

Edvard Grieg (1843 – 1907)

Da Edvard Grieg var født i 1843 i Bergen som fjerde av fem barn var Norge et veldig fattig land som var tvunget i en union med Sverige. I den tiden fantes det ikke så mange kunstmusikalske tradisjoner i Norge.

Til tross ble Grieg en stor komponist som er velkjent i hele verden!

Faren hans var en rik kjøpmann som drev med salg av fisk, men mora hans var pianist og pianolærer. Hver uke gjennomførte hun små «konserter» i huset sitt, så Edvard Grieg naturligvis var på stedet også, og siden han var seks år gammel fikk han pianoundervisning.

Onkelen til Edvard Grieg het Ole Bull (1810 – 1880) og var en velkjent fiolinist og forkjemperen for en egen norsk musikk og kultur. Det var han som anbefalte å sende Grieg til Musikkonservatoriet i Leipzig der han fikk en veldig god utdannelse i musikkfaget som musiker og komponist siden han var 15 år gammel.

Mellom 1862 og 1866 bodde Grieg i København der han traff Niels Gade og Rikard Nordraak, begge to komponister. Nordraak, som komponerte den norske nasjonalsangen, syntes at man måtte skape en typisk norsk musikkstil på folkemusikkens grunn.

I 1866 flyttet Grieg til Christiania (i dag Oslo), giftet seg med Nina Hagerup (som var sopranist), og de fikk ei datter. Dattera deres døde av meningitis da hun var 13 måneder gammel.

Edvard Grieg måtte jobbe som musikkpedagog for å tjene penger, men i feriene bodde han i en liten hytte i Ullensvang (Hardangerfjorden) med fin utsikt over fjorden og breene og komponerte. I 1868 komponerte han den første klavirkonserten a-moll og benyttet for den elementer av norsk folkemusikk.

Men fordi norske kunstnere, malere, diktere og komponister ikke fikk nok anerkjennelse og impulser i Norge reiste de til Tyskland, Italia og Frankrike når høsten og vinteren kom. Griegs lyriske stykker for piano var trykket i Leipzig og ble velkjent i hele Europa.

Etter en reise med statsstipend til Italia begynte Grieg å samarbeide med Bjørnstjerne Bjørnson. Da de prøvde å skaffe den første norske operaen kranget de så mye at operaen all dri ble ferdig (det finnes bare 3 acter av den operaen som heter Olaf Tryggvason).

Samarbeidet med Henrik Ibsen gikk bedre fordi Ibsen betalte mye penger til Edvard Grieg (først sa Grieg at det var umulig å komponere musikken til dramaet Peer Gynt!).

I 1874 (da han var 31 år gammel) flyttet Grieg til hjembyen Bergen, men han ble ikke så lykkelig der. Begge foreldrene døde i 1875, og Grieg opplevde kriser og depresjoner (man kan høre kampen hans mot dem i balladen sin i g-moll).

I 1885 flyttet Grieg med kona si til Troldhaugen, stedet der han komponerte mange sanger (bl.a. Haugtussa-sangene og fire sanger for blandet kor om norske folketonen). Han komponerte alle sangene for kona si, og sa at hun var den eneste som kunne synge dem godt nok.

Man kan si at Grieg oppnådde målet sitt å skape en nasjonal tonekunst, men han skapte også musikk for alle mennesker fordi musikken hans uttrykker tanker og følelser veldig godt.

til høyre: Edvard Grieg bronseskulpturen
til venstre: den nye konsertsalen
i bakgrunn: komponisthytta med utsikten over fjorden

Salongen i Troldhaugenvilla
Her gjennomførte E.Grieg og kona si konserter